

Od sv. Jurija pod Tabrom. Letos je pravo ognjeno leto za našo faro, kajti trikrat je že gorelo in sicer 25. marca, 17. junija in 7. julija t. l. Že nekaj dni pred 7. t. m. je bila huda vročina, da je vse omagovalo i omenjeni dan, pondeljek, je toplomer vže dopoldne čez + 20° R. v senci kazal. Okolo 3 ure popl. se privalijo sem izza Dobrovlja rujavočrni oblaki in kmalu začne huda nevihta razsajati. Naenkrat se močno zabliška in trešči skoro ob enem. Ne dolgo se vže zvon oglasi naznanjuoč ogenj. Treščilo je v hišo Jerneja Klinarja, po dom. Kraševca; nesreča i nevarnost je bila velika, ker cela vas je večinoma z lesenih i s slamo kritih hiš. Kmalu je bila domača brizgalnica tam in pa brž tudi sosedne: gomilska, grajska in vranska. Tem in pa vrlému obnašanju domačega g. župana Južne se je zahvaliti, da ni nesreča bila hujša. Kakor je že v zadnjem „Slov. Gosp.“ poročano bilo, je strela ubila tudi 18letno cvetočo deklico Anastazijo Krašovec, sestro hišne gospodinje. Ko se je hudo vreme približevalo, je revica s tovaršico deklo domov šla in se stran hiše pri svinjakih pod streho vsedla, da bi se ohladila. Tovaršica je nekaj od nje sedela. Ko je treščilo, je del iskre ravno nad njo v slamnato streho šinil in en del v njo, da je kar obležala. Tovaršico je le nekaj omotil, pa se je kmalu zavedla. Mrtvo revico so prenesli na sosednje dvorišče in poskušali na vse načine oživeti jo, a vse zastoj. Ko črez nekaj časa zdravnik pride, potrdi, da je mrtva. Res tužno je bilo gledati. Ljudem so solze v oči silile, ko smo nesrečno „Taziko“ pokapali. — Drugi dan torek, 8. t. m. je toča popoldne v okolici Gomilske in Grajske vasi strašno klestila, voda Volska je pa zjutraj veliko škode naredila ter sena odnesla in travnike poplavela. Prejšnjo noč se je namreč na kranjsko-štajerski meji oblak vtrgal in male potoke strašno napel. Kmetovalca toraj letos pri nas res sreč stiska. Žito je srednje. Sadja, razun črešenj, jabelk i nekaj hrušek i orehov ne bo veliko, tudi hmelj ne kaže dobro, ker ga uši zelo nadlegujejo. — „vl.“ —

Od Save. (Volilni shod) v Globokem 29. p. m. vršil se je v najlepšem redu. Ljudstva je bilo mnogobrojno zbranega, iz Globokega, Pišec, Artič, Sromel, Zakota, Zdol, Vidma in Kapel. Celo Bizelanci so se bili v precejšnjem številu pokazali. Če so bili od Brežke gospode poslani, ali so iz lastnega nagiba prišli, to nam ni znano. Izvoljeni predsednik posestnik Urek iz Globokega je zborovanje ob 4 odprl, ter navzoče volilce pozdravil. — Naš kandidat ces. svetovalec Jerman je potem v eno uro trajajočem govoru svoj program razlagal. Njegov govor bil je izvrsten. V razumljivih besedah kazal je kaj namerava

nemško liberalna in kaj konservativna slovenska stranka. V jedrnatih in kratkočasnih prilikah nam je razlagal, da moramo biti vrlí sinovi svojega rodu. Nismo kmalu slišali ves naš program v tako kratkih potezih. Ko bi bil Snidersiž navzoč, iz hlač bi pal. Od Bizelancev ni ne eden le žugnil kake besedice, tako so bili ugnani od tehtnih besed Jermanovih. On jim je s krepkimi in neovrgljivimi besedami spridenost stranke ktere se oni držijo, v oči dokazal. Jermanov govor je dosegel sijajen uspeh. Vsi možje so ga pazljivo poslušali, in videlo se je vsakemu na obrazu, da zrno ni padlo na skalnata tla. Za Jermanom dokazoval je g. Tanšek krivičnost volilnega reda. — Potem je še notar g. Veršec priporočal Jermana za kandidata, ki je bil z navdušenjem jednoglasno sprejet. Predsednik se je potem zahvalil za obilo udeležbo ter zborovanje sklenil. Hvaležno omenimo, da se je vladni komisar vrlo obnašal, kar pri nas ni vselej navadno.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesar so po južni železnici se vozili v Polo in tudi nazaj. Po nekaterih štacijah so jih prišli Slovenci z živijo-klici pozdravljat, posebno odlikovali so se v tem vrlí št. Iljčani, stražarji slovenski v goricah Slovenskih. Cesarjevič Rudolf pa je nad Maribor potoval v Celovec, kder je slovesno odprl muzej (znanostno hišo) Rudolfinum, potem dalje nad Insbruk, Saleburg k cesarici v Ischelnu. — Za mornastvo bodo ministri več denarjev tirjali. — Koroški Slovenci postavijo pri volitvah več kandidatov: v beljaškem okraji notarja barona Martinca, v šmohorskem kmeta Šnabelna, v borovskem župana Štiha, v podjurski dolini A. Einspielerja in A. Otiča pri Rudi, če bi Sajeveca ali Murija menje kazalo. Konservativni Nemci se pa kaj lenobno spravljajo na delo; še le jeseni mislijo izdajati svoj list. — Dijaki srednjih šol izpuščeni so na počitnice; na Štajerskem so slovenski dijaki silno veliko prestati morali od nemških profesorjev, da bodo državni poslanci vlado pozneje vprašali, zakaj se to trpi. — Moravski deželni zbor je izvolil 4 Nemce pa 2 Slovane v deželni odbor, čeravno je teh trikrat več kakor onih. — Italijani zahtevajo za južno Tirolsko poseben oddelek deželnega odbora. — Hrvatski sabor je sprejel postavo, da smejo sodniki odstavljani biti in potem bil odložen do 21. avgusta.

Vnanje države. Kolera prihaja na Francoskem čedalje bolj strahovita, v Marseille in Toulonu je 100000 in 60000 ljudij pobegnolo, od ostalih pa umeje vsaki den po 20 — 30 za kolero. Dva milijona podpore je dovolila ne-

srečnim mestom zbornica poslancev. Vkljub temu so Parižani 14. t. m. dobre volje obhajali 95letnico republike in grdo razsajali. Veselje kalil jim je nek drzen Prajz, ki je nemško zastavo razobesil, Francozi planejo v hišo, polomijo vse v njej in zastavo raztrgajo. To kaže, kako silno sovraži Francoz Nemca. — Cesar Viljem došel je 15. t. m. v Gostinske toplice, za ruskega pripravljajo grad v Varšavi. — Bolgari dobili so v osebi pisatelja Karavelova novega ministra. — V Bukareštu prišlo je do silnega tepeža med privrženci ministrov in jihovimi nasprotniki. — V Egiptu pričakujejo Mahdija uže nestrljivo, da zapodi Angleže, katere čez vse sovražijo, ker grozno Egipčane tlačijo. — Kitajci se baje le pripravljajo na resen boj zoper Francoze!

Za poduk in kratek čas.

Kdo hoče Štajersko raztrgati!

V Gradec smo Slovenci uže veliko milijonov goldinarjev splačali. Hvaležnosti malo od tam dobivamo. Zadnji čas začeli so nas ondi še močno sovražiti. Precej krofast nemški liberalci je djal: „und wenn die Forderungen der Slovenen noch so gerecht wären, wir bewilligen ihnen nichts“, t. j. ko bi tirjatve Slovencev kolikor bodi pravične bile, mi jim ne dovolimo nič. In pri šulferinskeje svečanosti o binkošti v Gradci je Bareuther kričal: „hinaus mit den slavischen Verräthern“, t. j. proč s slovanskimi izdajalci. Slovenskih poslancev enemu se je razločno reklo, da 450.000 štajerskih Slovencev treba potlačiti, iztrebiti, uničiti, ponemčiti. Zakaj? Ker tako zahteva veliko-nemška politika, ki hoče prajzovsko Nemčijo raztegniti do Trsta in Fiume (Reke) ob Jadranskem morji. No, in take izdajalske misli širijo nemški liberalci, freimaurejji na vso silo. Če oni Slovincem priporočajo nemški učiti se, ne delajo tega iz dobrega namena Slovincem pomagati, na opak, oni delajo to le, da ljudi zbegajo, oči jihove proč odvrčajo, da nebi zapazile, kam prajzovski pes taco steguje, namreč tje, da bi našemu cesarju zopet nekaj dežel proč vzeli in Prajzom zašopali. Zato „šinfajo na našega cesarja“ in učijo ljudi isto delati, kakor so uže sodnijske preiskave pokazale, zato rogovilijo s prajzovskim šulvereinom, zato razsajajo s puntarskimi „črno-rudeče-zoltimi cotami“ zato jih v oči bode cesarska zastava pa tudi slovenska. Kajti dobro vedo, da smo Slovenci svojemu cesarju zmiraj zvesti in vdani.

Sploh nemški liberalni kričači so zvezani s prajzovskimi velikonemci. Oni komaj čakajo, da bi naše cesarstvo razdrli: Gališko in Bukovino hočejo odcepiti od nas, tudi za Dalma-

cijo, Bosno in Hercegovino jim ni mar, le da bi ostale nemško-česke in slovenske dežele brž prišle „in den engsten Anschluss an Deutschland“. Slednje besede je celjski Foregger javno izbruhnil na Dunaji, v Celji in Slov. Bistrici.

No, in liberalci se očitajo sedaj Slovincem, da hočemo Štajersko raztrgati? Menda se bojijo, da nebi potem cele Štajerske mogli Prajzom predati? Oni, ki so l. 1868 cesarstvo razklali, nimajo pravice kaj očitati nam, ki hočemo vse svojemu cesarju ohraniti! Ko bi toraj res Slovenci hoteli Štajersko raztrgati, tako bi še vendar cesarju vsi kosi ostali. Če pa prusaki Štajersko zašopajo Prajzom, tedaj pa avstrijski cesar zgubi celo deželo. To je velik razloček.

Vendar, kar Slovenci hočemo, to se ne reče trgati Štajersko, ampak politične gospodske tako nastaviti, kakor bi nam bolje kazalo. Želimo namreč v Maribor ali Celje dobiti oddelek graške namestnije (Statthalterei-Abtheilung), da nam nebi trebalo vedno v Gradec hoditi. To pa želimo še posebno zato, ker v Gradci Slovence sovražijo, ker tje le plačujemo pa nič ne dobimo, ker tam za nas pravice ni.

To pa se ne reče trgati Štajerske. Ta ostane cela kakoršnja je. Saj imajo Italijani v južnem Tirolskem tudi svoj namestnijski oddelek v Tridentu pa nihče ne reče, da so deželo raztrgali. Pred 24 leti so nam dovolili slovensko škofijo v Mariboru in odtrgali 8 dehantij od graške škofije. Je li zavoljo tega Štajerska od Sobote nad Spielfeld do Radgone počena? Nekdaj smo imeli v Mariboru pridnega „Kreishauptmanna“, ki je Slovence vrlo zagovarjal in branil proti grajščakom. Zakaj bi zopet ne dobili namestnijskega svetovalca v Maribor, ki bi ne bil samo tukaj okrajni glavar, ampak vse okrajne glavarje spodnje štajerske prvi nadzoroval namesto Kūbeka v Gradci? Moral bi znati slovenski in bržčas bi bil sam rodod Slovenec. Ta bi gledal na to, da se Slovincem bolje godi, zlasti bi nastavljal domačine, torej slovenske župnike, učitelje, profesorje, uradnike, inšpektorje, zdravnike, inženirje itd. Sploh sedaj Slovincem škodljivi upliv iz Gradca bil bi oslavljen, Slovenci bi si pomagali kakor Italijani na Tirolskem, a Štajerska bi cela ostala.

Je li škofija v Mariboru na škodo mestu? Ne, ampak le na korist. Veliko tisoč goldinarjev ostane v mestu vsako leto. Jednako na korist in čast mestu bil bi oddelek e. k. namestnije. In goldinar lahko stavimo proti počenej desetici, da bodo Mariborčani in Celjani še trgali se zanj, kedar bo resnica.

Vendar to ne bode niti kmalu niti lahko šlo, ker so v državnem zboru Čehi temu nasproti in Poljaci; brez teh pa ne gre. Dalje Slovenci ne bomo tako nujno tirjali, če se v